

6. Արժույթի միջազգային հիմնադրամի հաշիվների արտացոլումը ՀՀ ԿԲ հաշվեկշռում²⁹

Հայաստանի Հանրապետությունը 1992թ. մայիսի 28-ին, ստորագրելով Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) Համաձայնագրերի հոդվածները, դարձավ ԱՄՀ անդամ: ԱՄՀ կառավարիչների խորհրդում Հայաստանը ներկայացնում են ՀՀ վարչապետը և ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարը:

Յուրաքանչյուր անդամ երկիր ԱՄՀ-ի հետ գործարքները իրականացնելու համար նշանակում է իր ֆինանսական գործակալին, որը կարող է լինել զանձապետարանը, կենտրոնական բանկը կամ այլ պետական մարմին: Անդամ երկիրը կենտրոնական բանկին նշանակում է նաև որպես ԱՄՀ-ի՝ տվյալ երկրի արժույթով արտահայտված բոլոր միջոցների պահառու, որը պարտավոր է ապահովել ԱՄՀ հաշիվների ճիշտ արտացոլումը: Միջազգային պրակտիկայում սովորաբար կենտրոնական բանկերն են այն կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են ԱՄՀ-ի հետ գործառնությունները: Հայաստանի Հանրապետությունում ևս ԱՄՀ-ի հետ բոլոր գործառնությունները և ֆինանսական փոխհարաբերությունները գրանցվում և արտացոլվում են կենտրոնական բանկի հաշվեկշռում:

ԱՄՀ հաշվարկային միավորը ՀՓԻ-ն է (SDR - Special drawing rights), որի արժեքը որոշվում է յուրաքանչյուր օր, չորս հիմնական պահուստային արժույթներից (ԱՄՆ դոլար, անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, եվրո, ճապոնական իեն) կազմված զանբյուղի հիման վրա, որոնք վերահաշվարկվում են ԱՄՆ դոլարի շուկայական փոխարժեքով: ՀՓԻ արժեքը որոշող արժույթները և դրանցից յուրաքանչյուրի տեսակարար կշիռը զանբյուղում վերանայվում են յուրաքանչյուր հինգ տարին մեկ³⁰: Անդամ երկրի ակտիվները և պարտավորությունները, կապված ԱՄՀ-ում նրա անդամակցության հետ, արտացոլվում են ՀՓԻ-ով:

Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) անդամ երկրների ֆինանսական գործառնությունները իրականացվում են՝

1. Ընդհանուր հաշիվների վարչության (General Department),
2. ՀՓԻ հաշիվների վարչության (SDR Department),
3. ԱՄՀ-ի կողմից կառավարվող հաշիվների (Administrated Accounts) միջոցով:

1. Ընդհանուր հաշիվների վարչությունը՝ ընդգրկում է՝

- Ընդհանուր ռեսուրսների հաշիվը (General Resources Accounts)
- Հատուկ վճարումների հաշիվը (Special Disbursement Account):

Անդամ երկրի և ԱՄՀ-ի միջև գործառնությունների և գործարքների հիմնական մասը կատարվում է Ընդհանուր ռեսուրսների հաշիվի միջոցով: Այդ գործառնություններից են՝ քվոտայի գծով անդամավճարը, արտարժույթի գնումը և հետգնումը, ՀՓԻ ձեռքբերումը, գնված միջոցների գծով վճարումները և անդամ երկրի կենտրոնական բանկում ազգային արժույթով ԱՄՀ միջոցների արժեքի պահպանումը:

Հատուկ վճարումների հաշիվը, որն առանձնացված է Ընդհանուր ռեսուրսների հաշիվից, անդամ երկրների վճարային հաշվեկշիռների կարգավորման նպատակ ունի՝ որոշակի պահանջներ բավարարող երկրներին արտոնյալ վարկերի տրամադրման ճանապարհով:

2. ՀՓԻ հաշիվների վարչությունը հանդիսանում է ոչ այնքան ԱՄՀ-ի կազմակերպչական, որքան հաշվառումներ կատարող ստորաբաժանում: Այս վարչությունը է իրականացնում և գրանցում ՀՓԻ-ով բոլոր գործառնությունները: ՀՓԻ-ով միջոցները եկամտաբեր միջազգային պահուստային ակտիվներ են և բաշխվում են ՀՓԻ վարչությանը անդամակցող երկրների միջև:

3. ԱՄՀ կողմից կառավարվող հաշիվները (Administrated Accounts) ստեղծված են ԱՄՀ լիազորությունների սահմաններում ֆինանսական ծառայություններ իրականացնելու նպատակով: Ներկայումս հիմնական կառավարվող հաշիվը PRGF³¹ տրաստային ֆոնդն է (1999թ. փոխարինել է ESAF վարկին), որի միջոցներից որոշակի պահանջներ բավարարող անդամ երկրներին տրամադրվում են արտոնյալ

²⁹ ԱՄՀ հաշիվների հաշվապահական արտացոլումը տես նաև՝ «ՀՀ ԿԲ կողմից իրականացվող գործառնությունները» ձեռնարկի գլուխ 6.7-ը և ՀՀ ԿԲ նախագահի 2000թ. հուլիսի 18-ի թիվ 458 հրամանը:

³⁰ 1999թ. հունվարի 1-ից գերմանական մարկը և ֆրանսիական ֆրանկը ՀՓԻ զանբյուղում փոխարինվել են եվրոյի համարժեք քանակներով:

³¹ PRGF – Poverty Reduction and Growth Facility՝ Աղքատության նվազեցման և տնտեսական աճի խթանման մեխանիզմ:

վարկեր՝ PRGF-ի շրջանակներում:

Ընդհանուր ռեսուրսների հաշիվ

Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվի միջոցով իրականացվող գործառնությունների հաշվառման համար յուրաքանչյուր անդամ երկիր վարում է հետևյալ հաշիվները՝

- Անդամավճարի հաշիվ
- ԱՄՅ N 1 հաշիվ
- ԱՄՅ N 2 հաշիվ
- ԱՄՅ արժեթղթերի հաշիվ
- ԱՄՅ N1, N2 և արժեթղթերի կարգավորման հաշիվ:

Անդամավճարի հաշիվը, որն արտացոլում է քվոտայի գծով առաջնային և հետագա վճարումները, հանդիսանում է անդամ երկրի ակտիվը և արտահայտվում է ՅՓԻ-ով: Անդամավճարի 25%-ը անդամ երկրի կողմից վճարվում է ՅՓԻ-ով կամ այլ պահուստային ակտիվներով, իսկ մնացած մասը՝ ազգային արժույթով:

ԱՄՅ միջոցները անդամ երկրի արժույթով կենտրոնական բանկի կողմից պահվում են ԱՄՅ N 1, N 2 հաշիվներում և ԱՄՅ արժեթղթերի հաշվում: ԱՄՅ N1, 2 հաշիվները և ԱՄՅ արժեթղթերի հաշիվը հանդիսանում են անդամ երկրի պարտավորությունները:

ԱՄՅ N 1 հաշիվը օգտագործվում է ԱՄՅ-ի հետ գործառնությունների իրականացման համար, ներառյալ անդամավճարի վճարումը (քվոտայի՝ ազգային արժույթով բաղադրիչը), միջոցների գնումն ու հետգնումը, փոխառությունների մարումը, ինչպես նաև տվյալ երկրի ազգային արժույթի վաճառքը: N 1 հաշվում որոշակի նվազագույն միջոցների ապահովման համար բոլոր նշված գործառնությունները կարող են կատարվել ԱՄՅ արժեթղթերի հաշվով:

ԱՄՅ N1 հաշվով իրականացվող բոլոր գործառնությունները կարող են իրականացվել նաև արժեթղթերի հաշվի միջոցով՝ հաշվի առնելով, որ անդամ երկիրն իրավունք ունի ազգային արժույթով վճարումների ցանկացած մասը իրականացնել շրջանառության մեջ չգտնվող անտոկոս մուրհակների կամ մմանատիպ պարտավորությունների թողարկման միջոցով, որոնք ենթակա են վճարման ԱՄՅ-ին առաջին իսկ պահանջով: Եթե ԱՄՅ-ի կողմից որոշակի վճարում իրականացնելու արդյունքում N1 հաշվի միջոցների մնացորդը նվազագույն սահմանից (կազմում է անդամ երկրի քվոտայի 1 %-ի 1/4-ը) իջնում է, ապա հաջորդ գործառնական օրը պետք է վերականգնվի նվազագույն մակարդակը՝ արժեթղթերի հաշվից համապատասխան գումարը N1 հաշվին փոխանցելու միջոցով:

ԱՄՅ N 2 հաշիվը օգտագործվում է տվյալ երկրում ԱՄՅ ադմինիստրատիվ ծախսերը և մուտքերը ազգային արժույթով արտացոլելու համար (օրինակ, ԱՄՅ հրատարակությունների վաճառքից մուտքեր):

ԱՄՅ-ի նկատմամբ անդամ երկրի ազգային արժույթով պարտավորությունների կարգավորման հաշիվն օգտագործվում է ՅՓԻ նկատմամբ տեղական արժույթի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով ԱՄՅ միջոցների և դրանց՝ ՅՓԻ-ով համարժեք գումարի միջև առաջացած տարբերությունները գրանցելու նպատակով, այնպես որ ԱՄՅ-ի՝ ազգային արժույթով միջոցների ընդհանուր գումարը՝ վերահաշվարկված ՅՓԻ-ի, մնում է անփոփոխ:

Այսպիսով, անդամավճարի հաշիվը անդամ երկրի կողմից հաշվառվում է որպես ակտիվ, իսկ ԱՄՅ N1, N 2 հաշիվները, ԱՄՅ արժեթղթերի հաշիվը և դրանց կարգավորման հաշիվը՝ որպես պարտավորություն:

Արժույթի գնում (ԱՄՅ վարկերի օգտագործում) և հետգնում

ԱՄՅ միջոցները անդամ երկրին տրամադրվում են Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվի միջոցներից՝ որոշակի ծրագրերի շրջանակներում: Դրանց մի մասը վարկային մեխանիզմներ են և միմյանցից տարբերվում են հիմնականում պայմանավորված վճարային հաշվեկշռի այն հիմնախնդիրների բնույթով, որոնց կարգավորմանն են ուղղված: Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվից ԱՄՅ միջոցների օգտագործումը իրենից ներկայացնում է անդամ երկրի ազգային արժույթով արտարժույթի (կամ ՅՓԻ) գնում: Արտարժույթի գնման վերաբերյալ համաձայնագրով անդամ երկիրը պարտավորվում է, հետզհետե գրաֆիկի համաձայն, ՅՓԻ-ով կամ այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթով հետ գնել նախկինում գնված ՅՓԻ-ին համարժեք ազգային արժույթ: Հակառակ գնման պարտավորությունները արտացոլվում են ՅՓԻ-ով, և նրանց վրա հաշվարկվում են տոկոսներ՝ մինչև ամբողջական հետգնումը: Ըստ էության, հետզհետե պարտավորությունը ԱՄՅ-ից ստացված վարկ է:

ԱՄՅ-ից արժույթի գնումը կատարվում է որպես անդամ երկրի արտարժույթային պահուստային ակտիվների և ԱՄՅ N 1 հաշվի (կամ արժեթղթերի հաշվի) միջոցների ավելացում: Մյուս կողմից, հակառակ

գնումը պետք է կատարվի որպես արտարժույթային պահուստների և ԱՄՆ N 1 հաշվի (արժեթղթերի հաշվի) միջոցների նվազում:

Անդամ երկրի ազգային արժույթով ԱՄՆ միջոցների արժեքի պահպանում

Յուրաքանչյուր անդամ երկիր պարտավոր է Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվին պահվող ՉՓԻ-ով վերահաշվարկված իր արժույթով ԱՄՆ միջոցների արժեքը պահպանել: Չետևաբար, Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվին պահվող ԱՄՆ արժույթային միջոցների ընդհանուր արժեքը՝ վերահաշվարկված ՉՓԻ-ի, պետք է մնա անփոփոխ: ԱՄՆ-ն անդամ երկրի արժույթով իր միջոցները վերագնահատում է ընթացիկ փոխարժեքի հիման վրա, հետևյալ դեպքերում.

- տարին մեկ անգամ, ԱՄՆ ֆինանսական տարվա վերջում (ապրիլի 30),
- այլ անդամ երկրի կողմից տվյալ արժույթի գնման դեպքում,
- անդամ երկրի խնդրանքով (օրինակ, ամսական, եռամսյակային կտրվածքով կամ ԱՄՆ ֆինանսական տարվա վերջում),
- կամ ԱՄՆ նախաձեռնությամբ միջոցները ընթացիկ փոխարժեքին համապատասխանեցնելով:

ՀՀ կենտրոնական բանկի խնդրանքով ԱՄՆ-ի՝ ՀՀ դրամով միջոցները ՀՀ ԿԲ-ում ԱՄՆ-ի կողմից վերագնահատվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ համապատասխան հաշիվները շուկայական արժեքով արտացոլելու նպատակով: Ընդ որում, արժեքի պահպանման անհրաժեշտությունը վերաբերում է միայն Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվի միջոցներին: ՉՓԻ-ի նկատմամբ անդամ երկրի ազգային արժույթի փոխարժեքի տատանումների արդյունքում ԱՄՆ միջոցների և դրանց՝ ՉՓԻ-ով համարժեք գումարի միջև առաջացած տարբերությունները (դրական կամ բացասական) գրանցվում են ԱՄՆ N1, N2 և արժեթղթերի կարգավորման հաշվում: Քանի որ կարգավորման հաշիվը հանդիսանում է անդամ երկրի արժույթով ԱՄՆ միջոցների մի մասը, այն նույնպես ենթակա է հետագա վերագնահատման: ՉՓԻ-ի նկատմամբ ազգային արժույթի արժեքավորման դեպքում ազգային արժույթով ընդհանուր պարտավորությունները նվազում են, այսինքն՝ կարգավորման հաշվի մնացորդը նվազում է, իսկ արժեզրկման դեպքում՝ ավելանում, այսինքն՝ կարգավորման հաշվի մնացորդն աճում է:

Աղքատության նվազեցման և տնտեսական աճի խթանման մեխանիզմ (Poverty reduction and growth facility – PRGF, նախկին ESAF)

Աղքատության նվազեցման և տնտեսական աճի խթանման մեխանիզմի (PRGF) շրջանակներում (1999թ. նոյեմբերի 22-ից փոխարինել է Կառուցվածքային բարեփոխումների ընդլայնված ֆինանսավորման մեխանիզմին-ESAF) վարկերի տրամադրումը իրականացվում է PRGF տրաստային ֆոնդի միջոցով, որն առանձնացված է Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվից: PRGF վարկը նախատեսված է վճարային հաշվեկշռի հիմնախնդիրների կարգավորմանն ու երկարաժամկետ տնտեսական աճի ապահովմանն ուղղված տնտեսական ծրագրերին աջակցելու համար, ինչը, վերջին հաշվով, պետք է նպաստի կենսամակարդակի բարձրացմանը և աղքատության նվազեցմանը: Այս վարկը տրվում է 3 տարվա ընթացքում՝ հավասար մասնաբաժիններով: PRGF-ը արտոնյալ վարկ է, որի տոկոսադրույքը տարեկան 0.5 % է, իսկ հիմնական գումարների մարումները սկսվում են վարկը տրամադրելուց 4.5 տարի հետո և իրականացվում են 5.5 տարվա ընթացքում, այսինքն՝ վարկի ընդհանուր ժամկետայնությունը 10 տարի է:

Ի տարբերություն արտարժույթի գնման գործառնությունների, PRGF վարկը իրենից ներկայացնում է ուղղակի վարկ: ԿԲ հաշվեկշռում այն արտացոլվում է առանձին հաշվով և որևէ առնչություն չունի ԱՄՆ N 1 և արժեթղթերի հաշիվների հետ: PRGF վարկերը անդամ երկրները կարող են ստանալ ինչպես ՉՓԻ-ով, այնպես էլ այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթով, սակայն երկու դեպքում էլ այդ վարկի գծով պարտավորությունները գրանցվում են ՉՓԻ-ով:

ՉՓԻ վարչություն

ՉՓԻ-ն եկամտաբեր միջազգային պահուստային ակտիվ է, որը պարբերաբար բաշխվում է անդամ երկրներին՝ իրենց քվոտաներին համամասնորեն: ՉՓԻ-ն տնօրինում են միայն անդամ երկրների պետական մարմինները և սահմանափակ թվով միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններ, իսկ ՉՓԻ-ով գործառնությունները իրականացվում են միայն այդ խմբի ներսում: ՉՓԻ-ն չի համարվում ԱՄՆ պարտավորությունը, իսկ անդամները, որոնց բաշխվել է ՉՓԻ-ն, չունեն պարտավորություններ բաշխված ՉՓԻ-ի մարման գծով:

ԱՄՆ-ն չի կարող իրեն բաշխել ՉՓԻ-ն, սակայն կարող է ձեռք բերել անդամների հետ ֆինանսական գործառնությունների միջոցով: ՉՓԻ-ն կարող է օգտագործվել բավականին լայն շրջանակների գործառ-

նություններ իրականացնելու համար՝ ներառյալ այլ անդամների արժույթի ձեռքբերումը, ֆինանսական պարտավորությունների կարգավորումը, նվիրատվությունները, վարկերի տրամադրումը և այլն:

ՀՓԻ-ի հետ կապված գործարքներն ու գործառնությունները կատարվում են ՀՓԻ հաշիվների վարչության միջոցով: Այն տեղաբաշխվում է միայն ԱՄՀ այն անդամների միջև, որոնք անդամակցում են ՀՓԻ հաշիվների վարչությանը և կատարում են այդ վարչության անդամակցության հետ կապված պարտավորությունները: Թեև ՀՓԻ հաշիվների վարչությունում մասնակցությունը կամավոր է, ներկայումս նրա անդամ են ԱՄՀ բոլոր անդամ երկրները:

Ինչպես նշվել է, ՀՓԻ-ով միջոցները երկրի միջազգային պահուստների անբաժանելի մասն են: ՀՓԻ տնօրինողը եկամուտ է ստանում շուկայական տոկոսադրույթով, որը 1983 թ. օգոստոսից սահմանվում է ամեն օր:

**ԱՄՀ հաշիվների հաշվապահական արտացոլումը
Կենտրոնական բանկի հաշվեկշռում**

<i>Ակտիվներ</i>	<i>Պարտավորություններ և կապիտալի հաշիվներ</i>
1. ՀՓԻ-ով միջոցներ ԱՄՀ-ում	<i>Պարտավորություններ՝</i> 1. ԱՄՀ ավանդներ դրամով - N1 հաշիվ - N2 հաշիվ - Արժեթղթերի հաշիվ - ԱՄՀ N1, N2 և արժեթղթերի հաշիվների կարգավորման հաշիվ 2. Վարկեր ԱՄՀ-ից (PRGF)
2. Վարկեր ԱՄՀ-ին	
3. ԱՄՀ քվոտայի անդամավճար	<i>Կապիտալի հաշիվներ՝</i> 1. ՀՓԻ բաշխում 2. ԱՄՀ հաշիվների վերագնահատում

Այսպիսով, անդամ երկրների կենտրոնական բանկերի հաշվապահական հաշվեկշիռը սովորաբար ներառում է.

Ակտիվներ՝

1. Երկրի ՀՓԻ-ով միջոցները ԱՄՀ-ում, որոնք կարող են ձեռք բերվել՝
 - ԱՄՀ-ի կողմից ՀՓԻ բաշխման դեպքում,
 - այլ անդամ երկրի կամ ԱՄՀ-ի հետ գործառնությունների միջոցով:
2. ԱՄՀ-ի նկատմամբ պահանջները, որոնք առաջանում են՝
 - երկրի կողմից պահուստային ակտիվներով և ազգային արժույթով քվոտայի անդամավճարի վճարման դեպքում,
 - երկրի կողմից ԱՄՀ-ին վարկեր տրամադրելու դեպքում:

Պարտավորություններ

1. ԱՄՀ ավանդները Կենտրոնական բանկում, որոնք ներառում են ԱՄՀ N1, N2 հաշիվները և արժեթղթերի հաշիվը: Այս հաշիվների մնացորդները ձևավորվում են՝
 - քվոտայի անդամավճարի՝ ազգային արժույթով մասը վճարելու դեպքում,
 - ԱՄՀ միջոցները ազգային արժույթով գնելու դեպքում (սովորաբար՝ ՀՓԻ կամ փոխարկելի արտարժույթ), որոնք իրականացվում են Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվի միջոցով:
2. ԱՄՀ-ից ստացված ուղղակի վարկեր, որոնք տրամադրվում են ԱՄՀ-ի կողմից կառավարվող հաշիվների միջոցով (օրինակ՝ PRGF-ը):
3. ՀՓԻ բաշխում, որը ԱՄՀ-ի կողմից տրամադրվում է անդամ երկրին՝ առանց հետագայում մարման պահանջի և գրանցվում է Կենտրոնական բանկի հաշվեկշռում՝ որպես կապիտալի տարր:

4. ԱՄՅ հաշիվների վերազնահատում, որը ԿԲ հաշվեկշռում գրանցվում է կապիտալ հաշիվներում և արտարժույթային հաշիվների վերազնահատման պահուստի մի մասն է:

Ի տարբերություն հաշվապահական ներկայացման Կենտրոնական բանկի և ԱՄՅ ֆինանսական գործառնությունները դրամավարկային վիճակագրության տեսանկյունից դասակարգվում են այլ մեթոդաբանությամբ: ԱՄՅ հաշիվների վիճակագրական ներկայացումը իրականացվում է՝ կենտրոնանալով այն հաշիվների վրա, որոնք հանդիսանում են արտաքին պահուստներ և ԱՄՅ-ից ստացված վարկերի գծով առաջացած պարտավորություններ: Ստորև ներկայացված են ԱՄՅ հաշիվները՝ վիճակագրական դասակարգմամբ.

ԱՄՅ-ին առնչվող միջազգային պահուստներ և պարտավորություններ

Ակտիվներ	Պարտավորություններ
1. ՀՓԻ-ով միջոցներ ԱՄՅ-ում	ԱՄՅ-ից ստացված վարկեր՝
2. Պահուստային դիրքը ԱՄՅ-ում	1. ԱՄՅ վարկի օգտագործում
	2. Ուղղակի վարկեր ԱՄՅ-ից

ԱՄՅ-ին առնչվող միջազգային պահուստներ

1. ԱՄՅ-ում ՀՓԻ-ով միջոցներն առանձին հաշվով արտացոլված են ԿԲ հաշվապահական հաշվեկշռում:

2. ԱՄՅ-ում պահուստային դիրքը հանդիսանում է միջազգային պահուստների տարր: Հաշվապահական հաշվեկշռում այն առանձին հաշվով չի արտացոլվում, սակայն դրամավարկային վիճակագրության նպատակով հաշվարկվում է ԱՄՅ մի քանի հաշիվների օգնությամբ: Երկրի պահուստային դիրքը հավասար է՝ իր քվոտայից հանած անդամ երկրի արժույթով ԱՄՅ այն միջոցները, որոնց գոյացումը կապված չէ արտարժույթի գնման գործառնությունների հետ: Ընդ որում, անդամ երկիրն անվերապահ իրավունք ունի ցանկացած պահի օգտագործելու դիրքում առկա միջոցները: Այդ միջոցների օգտագործումը չի դիտարկվում որպես ԱՄՅ վարկերի օգտագործում, ենթակա չէ վերադարձման կամ մարման և դրա դիմաց չի գանձվում որևէ տոկոսավճար: Պահուստային դիրքի միջոցները գոյանում են քվոտայի արտարժույթային մասը վճարելիս և կարող են ավելանալ, եթե ԱՄՅ-ն այլ անդամ երկրների հետ գործառնությունների ժամանակ օգտագործի տվյալ երկրի արժույթը: Անդամ երկրի քվոտայի ազգային արժույթով մասը (քվոտայի 3/4-ը), չնայած անդամ երկրի արտաքին ակտիվ է, սակայն չի համարվում արտաքին պահուստ, քանի որ անդամ երկրի համար իրացվելի չէ արտաքին վճարումներ կատարելու տեսանկյունից:

Պարտավորություններ ԱՄՅ-ին

1. Որպես ԱՄՅ վարկի օգտագործում գրանցվում են Ընդհանուր ռեսուրսների հաշվի (GRA) միջոցով երկրի ազգային արժույթի դիմաց ԱՄՅ-ից փաստացի ձեռք բերված միջոցները ՀՓԻ-ով կամ այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթով:

2. ԱՄՅ-ից ստացված ուղղակի վարկերում ընդգրկվում են Կառավարվող հաշիվ (Administrated Accounts) հանդիսացող PRGF տրաստային ֆոնդի միջոցով անդամ երկրներին տրամադրվող վարկերը (PRGF): PRGF վարկը առանձին հաշվով արտացոլված է ԿԲ հաշվապահական հաշվեկշռում:

Օգտագործված գրականություն

1. Financial Organization and Operations of the IMF, No. 45 Sixth Edition, IMF, Treasurer's Department, Washington D. C., 2001.
2. By-Laws Rules and Regulations, IMF, 58th Issue, May 2001.
3. Articles of Agreement, IMF, Washington D. C., 2000.
4. Monetary and Financial Statistics Manual, IMF, Washington D. C., 2000.
5. Balance of Payments Manual, fifth edition, IMF, Washington D. C., 1993.
6. Government Finance Statistics Manual, IMF, Washington D. C., 2001.
7. Guide to the General Data Dissemination System, IMF Statistics Department, Washington D. C., 2001.

8. Guide to the Data Dissemination Standards, IMF, Washington D. C., 1996.